

FIȘA DISCIPLINEI

Paradigme contemporane în cercetarea lingvistică

Contemporary Paradigms in Linguistic Research

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Școala doctorală de studii lingvistice și literare
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Doctorat
1.6. Programul de studii / Calificarea	Doctorat în filologie/ Doctor în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Paradigme contemporane în cercetarea literară				Codul disciplinei	LDR1105	
2.2. Titularul activităților de curs			Elena Platon / Anca Greere/ Adrian Chircu					
			Fișă pentru conținut modul 3 (Adrian Chircu)					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic			Elena Platon / Anca Greere/ Adrian Chircu					
			Fișă pentru conținut modul 3 (Adrian Chircu)					
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DF
							Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36 (din care pentru modul 3: 12)	din care: 3.5. curs	24 (din care pentru modul 3: 8)	3.6 seminar / curs practic	12 (din care pentru modul 3: 4)
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					48
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și (eventual, pe teren)					74
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					48
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					2

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

Alte activități	36
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	214
3.8. Total ore pe semestru	250
3.9. Numărul de credite	10

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	nu e cazul
4.2. de competențe	cunoștințe de engleză și franceză (+ alte limbi străine, în funcție de subiectul abordat în teză) care să permită lectura bibliografiei

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs, proiector, tablă, acces la internet
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sală de seminar, proiector, tablă, acces la internet

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	C1 Utilizarea adecvată a conceptelor din domeniile lingvisticii (particulare, generale, comparate ori contrastive) C2 Interpretarea faptelor de limbă din varii perspective (diacronice, diatopice, sincronice și interrelaționarea acestora) C3 Circumscrierea în profunzime a faptelor de limbă C4 Analiza și prezentarea faptelor de limbă în funcție de abordarea teoretică/școala lingvistică prioritară C5 Analiza și prezentarea elementelor complementare cercetării (inter- și transdisciplinaritate) C6 Argumentarea corectă din punct de vedere logic și gramatical
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională CT2 Organizarea unui proiect de cercetare individual cu respectarea tuturor normelor de cercetare umanistă CT3 Organizarea unei mese rotunde pe teme diverse (impuse sau nu) care să fie dezbătute cu colegii de grupă

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cursul urmărește formarea și consolidarea noțiunilor de ordin lingvistic, pentru a oferi un context generic în care să se poată descrie și dezvolta cercetările în care sunt angajați doctoranzii.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Se va urmări ilustrarea principalelor aspecte care privesc studiile lingvistice diacronice, diatopice și sincronice (\pm comparative/contrastive). Utilizarea judicioasă a bibliografiei aferente tezei de doctorat.

8. Conținuturi

Curs și seminar	Metode de predare	Observații
1. Interpretarea faptelor de limbă diacronice. Diaconia. Istoria limbii și a	Prelegerea și conversația euristică	Fiecare curs este gândit în strânsă legătură cu seminarul

limbilor. Rolul istoriei limbii în interpretarea faptelor de limbă.	Expunere interactivă – proiecție. Analiză și interpretare	aferent, ambele punând accentul pe intervențiile doctoranzilor la tema propusă.
2. Abordarea faptelor de limbă diatopice. Diatopia. Rolul dialectologiei în selectarea și analiza faptelor de limbă.		
3. Abordarea faptelor de limbă sincronice: tradițional vs. modern. Sincronia. Studiul limbii: azi		
4. Analiza comparativă și contrastivă a limbilor. Principii		
Bibliografie	Pentru întâlnirile de pe parcul semestrului, doctoranzii vor trebui să parcurgă lucrări de specialitate recente, să le discute în cadrul seminarelor și/sau să elaboreze recenzii ale acestora. Lecturile sunt obligatorii și vor constitui puncte de plecare pentru discuțiile punctuale ce vor avea loc. Doctoranzii sunt rugați să pregătească și să adnoteze aceste texte înainte de întâlnirile propriu-zise, pentru a fi capabili să conducă observații avizate pornind de la ele.	
	BANNIARD, Michel, <i>Du latin aux langues romanes</i> , Paris, Editions Nathan Université, 1997. BIDU-VRĂNCEANU, Angela <i>et alii</i> , <i>Dicționar de științe ale limbii</i> , Editura Nemira, București, 2005. (DSL) BIDU-VRĂNCEANU, Angela, FORĂSCU, Narcisa, <i>Limba română contemporană. Lexicul</i> , București, Editura Humanitas Educațional, 2005. BOURCIEZ, Édouard, <i>Éléments de linguistique romane</i> , cinquième édition, révisée par l’auteur et par les soins de Jean Bourciez, Paris, Éditions Klincksieck, 1967. CHIRCU, Adrian, <i>L’adverbe dans les langues romanes. Études étymologiques, lexicales et morphologiques</i> (français, roumain, italien, espagnol, portugais, catalan, provençal), Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2008, 338 p. CHIVU, Gh. et ali (eds), <i>Studii de istorie a limbii române. Morfosintaxa limbii literare în secolele al XIX-lea și al XX-lea</i> , ediție revăzută și adăugită, București, Editura Academiei Române, 2015. COPCEAG, Dumitru, <i>Tipologia limbilor romanice</i> (în comparație cu limbile germanice și slave) <i>și alte studii lingvistice</i> , ediție de Ion Mării și Nicolae Mocanu, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1998. COTEANU, Ion (coord.), <i>Limba română contemporană</i> , vol. I-II, ediție revizuită și adăugită, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985. DENSUSIANU, Ovid, <i>Istoria limbii române</i> , ediție îngrijită de prof. univ. J. Byck, vol. I-II, București, Editura Științifică, 1961. DIMITRESCU, Florica, <i>Teme lexicale actuale (începutul secolului al XXI-lea)</i> , București, Editura Academiei Române, 2014. FRÂNCU, Constantin, <i>Gramatica limbii române vechi</i> (1521-1780), indice general de Alexandrina Ioniță, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2009. GAFTON, Alexandru, <i>Elemente de istoria limbii române</i> , Iași, Editura Restitutio, Iași, 2001. GHEORGHE, Mihaela, <i>Limba română. Probleme teoretice și aplicații</i> , Brașov, Editura Universității Transilvania din Brașov, 2009. GHEȚIE, Ion (coord.), <i>Istoria limbii române literare. Epoca veche</i> (1532-1780), București, Editura Academiei Române, 1997. GLESSGEN, Martin-Dietrich, <i>Linguistique romane. Domaines et méthodes en linguistique française et romane</i> , coll. «U», Paris, Éditions Armand Colin, 2007. GODARD, Danièle (dir.), <i>Les langues romanes. Problèmes de la phrase simple</i> , coll. «Sciences du langage», Paris, CNRS Editions, 2003.	

GUȚU-ROMALO, Valeria (coord.), *Gramatica limbii române*, vol. I-II, Editura Academiei Române, București, 2005.

GUȚU-ROMALO, Valeria, *Aspecte ale evoluției limbii române*, București, Editura Humanitas Educațional, 2005.

ILIESCU, Maria, *Româna din perspectivă romanică/ Le roumain dans la Romania/ Rumänisch: die Östlichste Sprache der Romania*, București, Editura Academiei Române, 2007.

LÜDTKE, Helmut, *Historia del léxico románico*, version española de Marcos Martínez Hernandez, Madrid, Editorial Gredos, 1974, 336 p.

LUPU, Coman (ed.), *Las lenguas románicas y la neología*, București, Editura Universității din București, 2010.

MARCHELLO-NIZIA, Christiane, *Grammaticalisation et changement linguistique*, Bruxelles, Éditions De Boeck & Larcier, 2006.

METZELTIN, Michael, *Gramatică explicativă a limbilor romanice. Sintaxă și semantică*, text adăugit și definitivat de autor după traducerea în limba română de Dinu Moscal, postfață de Eugen Munteanu, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2011, 281 p.

MOROIANU, Cristian, *Etimologie și lexicologie românească, convergențe sincronice și diacronice*, București, Editura Universității din București, 2015.

NICULESCU, Alexandru, *Individualitatea limbii române între limbile romanice*, vol. I-IV, București-Cluj-Napoca, Editurile Științifică-Științifică și Enciclopedică- Clusium, 1965, 1978, 1999, 2003.

PANĂ-DINDELEGAN, Gabriela (ed.), *Variație diacronică și diatopică. Note gramaticale*, București, Editura Universității din București, 2019.

PANĂ-DINDELEGAN, Gabriela (ed.), *The Syntax of Old Romanian*, Oxford, Oxford University Press, 2016.

PANĂ-DINDELEGAN, Gabriela (coord.), *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010.

PANĂ-DINDELEGAN, Gabriela, *Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări*, col. «Repere», București, Editura Humanitas Educațional, 2003.

PUȘCARIU, Sextil, *Limba română. Privire generală*, I, prefață de G. Istrate, note, bibliografie de Ilie Dan, București, Editura Minerva, 1976.

REINHEIMER-RÎPEANU, Sanda, *Lingvistica romanică. Lexic-Fonetica-Morfologie*, col. «ALL Universitar», București, Editurile ALL, 2001, 476 p.

RUSU, Valeriu (coord.), *Tratat de dialectologie românească*, Craiova, Editura Scrisul românesc, 1984.

SALA, Marius, *Limbi în contact*, București, Editura Enciclopedică, 1997.

STAN, Camelia, *O sintaxă diacronică a limbii române vechi*, București, Editura Universității din București, 2013.

STOICHIȚOIU-ICHIM, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, București, All Educațional, 2001.

SWANN, Joan et alii, *A Dictionary of Sociolinguistics*, Tuscalosa, The University of Alabama Press, 2004.

TOURATIER, Christian, *Analyse et théorie syntaxiques*, Aix-en-Provence, Publications de l'Université de Provence, 2005.

ZAFIU, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*, București, Editura Universității din București, 2001.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale în domeniu;
- Cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologie;
- În conformitate cu standardele ARACIS, școala doctorală are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socioeconomic și profesional din țară și din străinătate, cu diferitele rețele de cercetare și asociații profesionale în care cadrul didactic activează.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii și mod de evaluare	10.2 Proces de evaluare
10.3 Curs și seminar	<p>Pentru absolvirea disciplinei, doctoranzii vor opta pentru a fi evaluați la un modul dintre cele trei, achitându-se de sarcinile de lucru ale modului ales.</p> <p>Ca mod de evaluare la acest modul 3, doctoranzii vor trebui să obțină un calificativ pe baza unei recenzii și a unei lucrări de minimum 5 pagini, care să aibă legătură cu proiectul individual de cercetare și să respecte normele științifice (în prealabil, se va discuta cu profesorul de la cursul modular).</p>	<p>Titularii de disciplină aleg de comun acord două date de examen în sesiunea legală pentru definitivarea calificativului. Cu două săptămâni înainte de încheierea activității didactice, doctoranzii completează în grup o cerere către directorul școlii doctorale, în care solicită evaluarea la unul dintre module.</p> <p>Cererea va conține trei liste cu repartizarea doctoranzilor înscriși pentru evaluare la fiecare dintre cele trei cadre didactice titulare de disciplină. Atât cererea, cât și adeverințele individuale de obținere a calificativului, se semnează de către cadrul didactic evaluator (care decide calificativul), de către celelalte două cadre didactice titulare și de către conducătorul de doctorat (acesta din urmă nu poate fi evaluatorul).</p> <p>Calificativele posibile sunt: foarte bine, bine, satisfăcător sau nesatisfăcător.</p>
10.6	Standard minim de performanță	
	<ul style="list-style-type: none">înțelegerea aspectelor de ordin diacronic, diatopic și sincron (± analiza comparativă ori contrastivă a limbilor studiate); doctorandul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect; limbajul de specialitate este simplu, dar corect utilizat, cunoaște și respectă standardele redactării academice.	

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data completării:
01.10.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în Departament:
10.10.2025

Director - Școala doctorală de studii lingvistice și literare,

Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU-BUFTEA

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului